

SVOBODNA SLOVENIJA

Registro Nacional de la Propiedad
Intellectual No. 352611

Redacción y Administración:
Calle Victor Martínez 50 (Suc. 6)
Buenos Aires, Argentina

“ESLOVENIA LIBRE”

Año (Leto) IX (4)

BUENOS AIRES, 10. MAJA (MAYO) 1951

No. (Štev.) 19.

CORREO
ARGENTINO
(Procedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Victor Martínez 50 - Buenos Aires

Farsa brez humorja

Pred nekaj dnevi so listi objavili novico, da je Tito sporočil v Washington, da potrebuje nujno 100 milijonov dolarjev, ako hoče ostati še dve leti na oblasti. S tem denarjem bi lahko kril primanjkljaj v proračunu. V Washingtonu so pohiteli povedati, da so temu novemu kreditu zelo naklonjeni, istočasno pa potrdili, da je že na poti blaga in surovin za Tita v višini 28 milijonov dolarjev. Vse to bo šlo za Titovo vojsko, vendar pri tem ni nobene pošiljke orožja. V Angliji pa so prav tako zelo ugodno naklonjeni za posojila in pošiljke materiala Titu. Jugoslavija se dviga visoko pri raznih vladah na zahodu; vse govori o tem, kako važna je Jugoslavija kot vojaška postojanka proti sovjetski Rusiji. Ker se je Tito skregal s tovariši v kominformu, je nehal biti zaveznik Stalinov in dasi Tito ostaja komunist — in po lastnih izjavah celo pravovernejši komunist kakor pa so Stalin in njegovi tovariši v politbiroju v Moskvi — so v Newyorku in drugod začeli govoriti, da Jugoslavija ni več za železnim zastorom. Vključ s strogi kom. orientaciji je Jugoslavija baje "prešla" v zahodni tabor in to govore ne samo poklicni politiki, ki smejo govoriti drugače kakor pa mislijo, ampak celo številni predstavniki kulturnih in ideoloških smeri, ki se rade trkajo na prsa, kako so protikomunistične. Ker bo Titov vojak ev. streljal proti Stalinovemu napadalcu, zato v Titovi Jugoslaviji ni več tistih ekoliščin, ki temu režimu dajejo pečat diktature in policijskega terorja.

Ko se je v 19. stoletju začel razliva-ti marksizem po Evropi, so njegova predstavniki čistili spore med seboj s sredstvi, ki so bila surova in včasih tudi krvava, vendar nikdar niso prešla čez meje strankarske iskrenosti. Ako se je kdo od takozvane pravoverne linije marksizma odcepil, tedaj je prešel v disidenstvo ali v razkol in zistanovil svojo stranko. V prvem sporu za vodstvo prve internacionale sta se spopadla Marx in Bakunin; izpod peresa Marxa se je začel v žurnalistiki razliva-ti tisti polemični ton strupenosti, ki naziva Marxa za očeta surovosti v načinu pisanja in medsebojnega javnega obračunavanja. Dasi je Bakunin proti Marxu branil globlje osnove človečnosti, skušal iztrgati človeka in njegovo veljavo iz krepiljev socialistične strankarske diktature, je vendarle podlegel, dasi je v nekem oziru branil in zagovarjal lepšo sliko rešitve družabnega reda, kakor pa je to hotel Marx in njegovi najožji sodelavci. Bakunin je ostal v vrstah anarhije, komunistično ideologijo in politično organizacijo pa so obdržali v svojih rokah zagovorniki terorja stranke nad svojimi pripadniki. Ta spor med ljudmi "srca in ideje" in predstavniki "principa", ki vodi stranko, in ki nalaga slepo pokorščino tej organizaciji, se vleče nato skozi desetletja in rine v ospredje nove osebe in nove formacije. Toda usoda vseh teh oseb in njih formacije se more zračunati že vnaprej; podlegel je navadno zastopnik skupine, ki se je skušal držati tiste smeri, ki je hotela obvarovati vrednost osebnosti v borbi s strankino diktaturo. In teh sporov je bilo v socialističnih in komunističnih strankah vedno mnogo. Tisti, ki so bili nezadovoljni s socialistično drugo internacionalo, ki je imela svoj sedež v Amsterdamu, so si ustanovili svojo drugo in pol internacionalo z Adlerjem in Bauerjem na čelu. Njen sedež je bil na Dunaju. Italijanska socialistična stranka se kronično lomi v skupine, ki odhajajo na levo, pred drugo svetovno vojno so enaki konflikti pretresali francosko socialistično, pa tudi komunistično stranko. Od socialistov so drobne skupine odhajale na levo, od kom. manjše na desno, obe pa z namenom, da se ljudje, ki hočejo biti na "levici", ohranijo izven komunizma in da se okrepe tako, da bodo nazadnje zavrle naraščanje komunizma, t. j. diktature in ga tudi onemogočile.

Toda v končni fazi se je dosedaj dogajalo — na žalost — samo eno. Kdor je hotel zavreti pot komunizmu s tem, da bi mu odvezel veter iz jader, je nase obrnil veter, jadra pa ne. In ta veter ga je nazadnje odpihnil. Bakunin je odšel v zgodovino kot častitljiv patriarh anarhizma, njegove naslednike pa preganja kom. levica bolj kot pa prave antikomuniste. Zastopniki pol-druge internacionale so po svoji neuspeli revoluciji v letu 1934 odšli iz Avstrije v Sovjetsko zvezo, pa so tam skoraj vsi pomrli po zaporih, v kate-re jih je spravila Stalinova policija. Francoski kom. disident Jacques Doriot je podlegel bombi z angleškega letala v uniformi hitlerjevskega propagandista v Franciji. — Ob začetnih korakih ruske kom. revolucije je Lenin jokal nad izgubo prijatelja Martova, ki je bil vodja menjševistične skupine, toda svoji policiji je dal nalog, da je vse Martove pristaše poklala ali pa pogubila v samomor. Osebe so tako padale ali pa doživljale hude politične zlobe, toda njih ideje so ostajale in se skušale uveljavljati v borbi proti diktaturi, ki hoče sedaj v naših časih spet človeka in njegovo osebno veljavo streti pod kolesjem svojega aparata. Pri tem obračunavanju ima skrajna komunistična levica na svoji bilanci mnogo zmag in tudi veliko izgledov za še večje uspehe, toda končnega uspeha ji ni prisoditi in fronta proti njej se krepi in iz dneva v dan širi. Neuspehi borbe proti njej so le dokaz, da se ni mogoče uspešno braniti proti komunizmu na njegovih postojankah, na njegovih zahtevkih in z njegovimi gesli.

Toda v Titovi Jugoslaviji imamo od-padniški rdeč režim, ki se proglašja za komunističnega. Ker sami to govore, jim je treba verjeti. In na zahodu — v Washingtonu in v Londonu — so srečni, da mu lahko verjamejo. Tito ni odnehal za peščico v svoji ideologiji in v svojem teroru, toda na zahodu pravijo, da je Jugoslavija izstopila iz železnega zastora. Ker je Tito osebno sprt s kominformisti, mora ponuditi za svojo obrambo zahodu strateške postojanke, ki jih morejo zahodni strategji ev. uporabiti proti Stalinovi vojski. To da je toliko vredno, da je postranskega pomena, kakšen je režim v Jugoslaviji, da je postranskega po-

mena, da se krepi teror nad prebivalstvom v Jugoslaviji, da je postranskega pomena, da se ves bodoči rod vzga-ja v kom. ideologiji in v sovraštvu do vsega, na čemer sloni krščanski za-hod. Kmalu more priti do tega, da bo-do proglašeni za slepce tisti, ki na te nevarnosti svare, niso pa slepci tisti, ki dajejo podporo takemu kom. režimu in pri tem bero in tudi lahko sliši-jo, kako jih tisti, ki podpora prejema-jo, proglašajo za "kapitalistične impe-rialiste in izzermalce." Ko so na zahodu disidenti odhajali na svoja pota, so skušali v svojih programih in tudi v praksi zavreči zmote, ki so jih očitali tistim, od katerih so se ločili. Pri Ti-tu je to drugače. Na vseh mestih so ostali tisti, ki so se z njim izsolali v Moskvi in nato v Jugoslavijo prenesli sovjetski sistem. Sovjetski zaporji so v prvih desetletjih uničevali generaci-jo, ki bi mogla biti režimu nevarna. Tito je isto izvedel v Jugoslaviji. V šo-lah in tovarnah so z mladino v Sovje-tiji zajeli prvo generacijo in si ustva-rili prvi kader, isto je storil Tito in bo delal vse naprej, ker zahodnikov no-tranji kom. režim v Jugoslaviji ne mo-ti.

Sicer ga ne odobravajo, toda prišli so tako daleč, da so ga "dvignili" iz železnega zastora. V svojih propa-gandnih oddajah za Rusijo pravijo a-meriški radijski napovedovalci, da je v Rusiji polno nasprotnikov komunizma; ti se naj zbero, ker bodo nekoč stvar-ni zavezniki zahodnih taborov. V Ju-goslaviji je komunistov še vedno zelo malo, toda podpreti jih je treba pro-ti notranjim nasprotnikom, ker so Ti-tovi komunisti danes zavezniki zaho-da. v kot revnih sorodnikov pa naj gredo tisti, ki so resnično pravi prija-telji zahoda in ma žele hitro zmagati.

Vladimir Dedijer je v belgrajski "Politiki" nazval vso borbenost zahod-nega protikomunizma za navadno "far-so" in kdor jemlje stvari tako, kakor na zunaj izgledajo, mora biti z njim so-glasen, kajti farsa na tej strani je de-jansko polna smešnosti. Toda kdor pre-sodi temelje, na katerih sloni ta far-sa, more biti vesel, da je zahodna far-sa res neumno smešna, Titova farsa pa res brez smešnosti, ker ohranja svoj komunizem navezan na končno u-sodo sovjetskega ruskega komunizma. Zgodovina je mnogim diktaturam o-hranila zaključek, ki je bil podoben farsu, toda pogosto je bilo v teh farsah več tragike kot pa humorja.

TRUMANOVA PROTIOFENZIVA

V amerškem kongresu so se zaklju-čili dnevi zasliševanja generala Mac-Arthurja. V svojih izjavah je Mac Ar-thur še poglobil spor, ki je nastal med Trumanovo politiko in pa strategijo, s katero je skušal sam pospešiti zaklju-ček sovražnosti na Koreji.

Sovjeti ne bi mogli poseči v vojno

MacArthurjeve izjave na številna navzkrižna vprašanja članov komisije in drugih senatorjev in poslancev v tridnevnem zasliševanju so bile v glavnem naslednje: ZSSR ne bi stopila v splošno vojno, če bi se korejski konflikt razširil. Lahko samo izvede zna-čno kazensko ekspedicijo na Japonsko in s podmornicami otežkoči vojskova-nje na Koreji. Sovj. pehotna sila v Azi-ji je močno ranljiva in neokretna za-radi velikih daljav in težkih prevoznih možnosti iz evropskega dela Rusije. Ne zagovarja uporabe ameriških čet na kitajski celine. Za to so prikladni čangkajskovi oddelki z ameriško po-močjo. Za uspešen zaključek korejske vojne je potrebnih mnogo več čet in se čudi, da dvige države nočejo uvide-ti nevarnosti, ki jim preti. Predlagal je takoj po kitajski invaziji v Korejo bombardiranje Mandžurije. Vrhovni štab predloga ni zavrnil, pač pa ga ni izpolnil, kakor je nameraval, zaradi od-klonilnega nastopa drugih 13 držav, ki se bore na Koreji. Zahteval je popolno blokado Kitajske po kit. invaziji, in na-stop kit. nacional. čet s Formoze proti

kit. celine. Največja ameriška napaka je bila spustitev komunizma na Kitajsko. Stala bo Ameriko žrtev za celo stoletje. Ni razlike v pogledih na rešitev korejskega problema med njim in vrhovnim štabom, prav tako ne glede japonske okupacije in mirovne pogodbe. Formula o omejeni vojni na Koreji je vojaško nevdružna. ZSSR, Kitajska in sev. Ko-reja so napad pripravljale že več let prej. ZSSR je glavni krivec. Vrhovni štab je pristal na pohod do reke Yalu na mandžurski meji, tik pred kitajsko intervencijo. Rusija ni ameriški glavni sovražnik. Največji sovražnik Amerike je komunizem, ker je treba ločiti med Rusi in komunizmom. Ker USA nosi glavno težo bojov na Koreji, je pač ne-pravilno, da odločajo o ukrepih države, če Kitajci nočejo miru na Koreji, mora USA izvajati stroge sankcije proti njej, vključno bombardiranje Mandžurije. — Ameriška zračna sila je zadosti močna, da se bori v Aziji in Evropi istočasno. Sankcije proti Kitajski sedaj prihajajo prepozno. Ve, da je Marshall za pripu-stitev Kitajske v ZN in za izročitev For-moze komunistom, če pristanejo na Ko-reji na primirje. V marcu je vrhovni štab sporočil, da je proti takemu po-stopku. Istega mnenja kakor Marshall je tudi zun. min. Acheson. Vrh. štab je oba zavrnil. Vojna z ZSSR ni neizogib-na. Njegova odstavitev je delo enega sa-mega človeka. Končno sodbo o tem bo dalo ljudsko mnenje in bodočnost.

A los setenta años de la muerte de José Jurčič

El día 3 de Mayo de 1881 murió el novelista esloveno JOSE JURČIČ, uno de los más renombrados y leídos escritores eslovenos. El dió a su pueblo muchas no-velas como DESETI BRAT (El décimo hermano) DOMEN, ROKOVNJAČI, TIHO-TAPEČ, KOZLOVSKA SODBA V VIŠNJI GORI, ZOBER, CVET IN SAD y otras más. Siendo todavía estudiante publicó su primera novela JORGE KOZIÁK, JENIZARO ESLOVENO. Esta novela no es de sus mejores obras pero una lectu-ra interesantísima. El presidente de la Academia Francesa Sr. GEORGES GO-YAU le dedicó en la traducción francesa una hermosa introducción y el mismo PAUL CLAUDEL tuvo palabras elogiosas con tal motivo. Gracias al P. KOLED-NIK conoce ahora a esta publicación toda la Francia y Canadá donde salió ya en su tercera edición. Actualmente está en preparación la edición china de esta novela de Jurčič.

Así nos acompaña Jurčič en el mundo ancho y en los tiempos de las invasiones mongolas ateas del sanguinario comunismo contra el mundo libre del Occidente.

También en la Argentina nos acompaña recordándonos con sus expresiones vi-vidas los sufrimientos antiguos de nuestro pueblo.

Un traductor incansable ya en la patria lejana, actualmente en la Argentina, escritor productivo de artículos de suma actualidad Pbro VINKO LOVŠIN, cape-llán en Lincoln, preparó para el jubileo de Jurčič también la traducción castellana de la famosa obra Jorge Koziaak. Luego de la traducción de "MARTIN FIERRO" y de novelas de HUGO WAST traducidas del castellano al esloveno viene ahora la traducción de Jurčič del esloveno al castellano.

Una parte de novela de José Jurčič: Jorge Koziaak., en chino — Jurčičev "Jurij Kozjak" v kitajščini.

Joseph Jurčič (1881-1951) 的 作品 在 斯 拉 夫 文 學 史 上 佔 有 重 要 地 位。 他 的 著 作 如 《第十個兄弟》、《多門》、《羅科文雅奇》、《提奧塔佩奇》、《科茲洛夫的判決》、《維申吉山頂上的佐伯》、《花兒》和《薩德》等，都是他的代表作。他的第一部小說《喬治·科齊亞克》（Jorge Koziaak）雖然不是他最好的作品，但是一部非常有趣的讀物。法國學術院主席喬治·高約（Georges Goyau）為他的法文譯本寫了一篇精彩的介紹，而保羅·克萊德爾（Paul Claudel）也對他的作品給予了高度評價。現在，這本書在法國和加拿大已經出版了第三版。目前，我們正在準備這部小說的中文版。這部小說在斯拉夫文學史上佔有重要地位。他的作品如《第十個兄弟》、《多門》、《羅科文雅奇》、《提奧塔佩奇》、《科茲洛夫的判決》、《維申吉山頂上的佐伯》、《花兒》和《薩德》等，都是他的代表作。他的第一部小說《喬治·科齊亞克》（Jorge Koziaak）雖然不是他最好的作品，但是一部非常有趣的讀物。法國學術院主席喬治·高約（Georges Goyau）為他的法文譯本寫了一篇精彩的介紹，而保羅·克萊德爾（Paul Claudel）也對他的作品給予了高度評價。現在，這本書在法國和加拿大已經出版了第三版。目前，我們正在準備這部小說的中文版。這部小說在斯拉夫文學史上佔有重要地位。

Ob sedemdesetletnici smrti Josipa Jurčiča

Dne 3. maja 1881 je umrl v Ljubljani slovenski romanopisec JOSIP JURČIČ, eden izmed največjih in gotovo najbolj priljubljenih slovenskih pisateljev. Ustvaril nam je prvi slov. roman "DESETI BRAT", za njim pa še celo vrsto del kot "DOMEN, ROKOVNJAČI, TIHOTAPEČ, KOZLOVSKA SODBA V VIŠNJI GORI, ZOBER, CVET IN SAD in druge.

Svoje prvo povest "JURIJ KOZJAK, SLOVENSKI JANIČAR" je spisal kot osmošolec. Predsednik francoske akademije GEORGES GOYAU ji je posvetil lep uvod v francoski KOLEDNIKOV prevod in sam PAUL CLAUDEL je našel besede pohvale o njem. Po zaslugi g. p. Kolednika ga zdaj pozna vsa Francija in vsa Kanada, kjer je lani izšel že v tretji izdaji. In prav letos se pripravlja kitajska izdaja te Jurčičeve povesti.

Tako hodi Jurčič z nami v svet in mi v svetu se ga spominjamo kot zvestega spremljevalca v času novih azijskih vpadov v zahodni svobodni svet v obliki brezbožnega in krvavega komunizma.

Tudi v Argentino je prišel z nami, da v stari podobi predstavi novo trpljenje naroda doma.

Naš pridni prevajalec že v domovini iz tujih jezikov v slovenskega, zdaj v Argentini pa plodni pisec argentinskih člankov o razmerah pod komunistično diktaturo doma, Rev. VINKO LOVŠIN, kaplan v Lincolnu, je za Jurčičev jubilej predstavil v kasteljanščino Jurčičevega "Jurija Kozjaka". Po prevodu "MARTINA FIERRA" in Wastovih romanov iz kasteljanščine v slovenščino, prihaja zdaj slovenski Jurčič v kasteljanščino. Oba prevoda sta žal še v rokopisu.

Za Jurčičevo sedemdesetletnico smrti je Lovšinov prevod gotovo najlepši spomin nanj.

TRUMAN SVARI PRED SOVJETSKIMI ATOMSKIMI BOMBAMI

Ko je Mac Arthur končal s svojimi iz-povedbami pred kongresom, je prvi od-govoril Truman. V posebnem govoru je ameriško prebivalstvo posvaril pred "preneumnim" (fooling) podcenjevanjem sovjetske opreme za slučaj izbruha tret-je svetovne vojne. Omenil je, da imajo sovjeti atomske bombe in tudi taka le-tala, ki lahko prilete nad ameriški kon-tinent in tam odvržejo atomske bombe na najvažnejša mesta in središča ame-riške industrije. Naloga ameriške vlade je zato, da omeji konflikt na Korejo in pripravi vse potrebno, da bi sovjetski napad z atomskimi bombami ne bil tak, da bi USA onesposobil za obrambo. Truman je povdaril, da danes USA ni-ma take sile, ki bi onemogočila, da bi sovjetska letala ne mogla prodreti skozi ameriško obrambo in odvreči bombe, ka-mor bi hotela. Toda vlada hoče pripra-viti prebivalstvo na to, da ne bo podleg-lo paniki, ki bi število žrtev le poveča-la. Zato naj se civilno prebivalstvo že danes vežba za civilno obrambo. Kadar bo vlada to dosegla, da prebije prve dni napadov in zmene ter da jih obvlada, tedaj se bo začela obramba, ki bo zago-tovila končno zmago ameriškemu orožju.

GENERAL MARSHALL SVARI PRED SOVJETSKO PRIPRAVLJENOSTJO V AZIJI

Za Trumanom je govoril obrambni minister general Marshall. Ta je bil v svojih izjavah zlasti jasen o tem, kaj imajo sovjeti pripravljeno za vojskova-

nje v Aziji. Povdaril je, da se ne strinja z Mac Arthurjem v tem, da je sovjetska vojska nesposobna za poseg v vojskova-nje na Koreji. Navajal je, kolikšne so sovjetske sile v Mandžuriji, v Dairenu, Port Arturu in na Sahalinu. Na Sahali-nu imajo sovjeti po nekaterih poročilih zbranih več tisoč letal, prav tako pa vež-bajo tam japonske ujetnike za more-bitni napad na Japonsko. Marshall je ponovil, da je prepričan, da imajo so-vjetji atomske bombe, dasi je najbrž res, da jo izdelujejo še z zelo nezadostnimi sredstvi. Sam je prepričan, da je mož-no omejiti konflikt s komunizmom v Aziji na Korejo in zato je tudi bil dan nalog Mac Arthurju, da se s svojo vojsko ne približuje dalj ko 25 km od so-vjetskega ozemlja. V nekaterih ozirih je bilo Mac Arthurju danih mnogo poobla-stil za odbijanje napadov na ameriško vojsko z ozemlja izven Koreje, vendar je bilo področje okoli Koreje omejeno tako, da ne bi izzvalo posega sovjetske vojs-ke v operacije. Marshall meni, da so-vjetski politbiro pripravljajo oborožen po-hod za izvedbo komunistične nadobla-sti na vsem svetu, toda čas za to si bo-do izbrali oni sami. Zato je treba pre-vidnosti, da se kak neugoden incident ne izcimi tako, da bi člani sovjetskega politbiroja sprožili naval v okoliščinah, ki bi bile samo njim v korist. Borba proti komunizmu se ni sprožila šele na Koreji, ampak traja že nad pet let, pra-vi Marshall. Začela se je v Perziji leta 1946, nadaljevala v Grčiji, Turčiji, Ber-linu in v Indokini. Dosedanji uspehi ko-munistov niso tolikšni, da bi ne bilo mo-goče verjeti v uspeh omejenega vojsko-vanja na Koreji.

“ZA UK SI PREBRISANE GLAVE...”

Tako kot si je naš študent omogočil nadaljevanje študija v Avstriji in Italiji; tako kot naši študentje v okviru danih možnosti obiskujejo danes univerze v Madridu in Barceloni, Parizu in Liegeu, Rimu in Trstu; tako kot mnogi poskušajo čim prej dokončati svojo univerzitetno pot v Kanadi in USA; tako je tudi naš dijak, abiturient in gimnazijec, bil postavljen v Argentini pred prav isto vprašanje, kako overoviti in dobiti priznanje spriceval in nato — kako dokončati študij.

Kmalu je bilo jasno, da organizirane ga pokreta za priznanje dokumentov in vpis na univerzo ne bo mogoče izvesti. Po daljšem tavanju sem in tja, iskanju in beganju so posamezni študentje vendarle navrtali prve ventile. Pri tem je treba poudariti dejstvo, da se je ta ali oni študent, ki so mu 'zvezde usode' kazale srečen potek, zaradi uspešnosti akcije in iz bojanj, da mu kateri drugi ne bi zmešal štren, zavil v mreže konspiracije in o celi stvari molčal, dokler se sam ni trdno dokopal do priznanja dokumentov in do vpisa. Prvim študentom, tako rekoč pionirjem slov. akademika v Argentini, gre torej precejšnje priznanje, ker so po srečno uspehli formalnostih pokazali naslednjim pot do študija. Kakšna je ta pot sedaj in kakšni so izgledi?

Legalizacija spriceval: načelnega nasprotja za priznanje s strani arg. oblasti ni, vendar mora vsako spricevalo overoviti prosvetno ministrstvo dotične države, kjer je bilo spricevalo izdano; overovljenje prosvet. min. mora potrditi še arg. konzulat in dotični državi (n. pr. spricevalo iz slov. gimnazije v Spittlatu ali Lienzu mora overoviti avstrijsko prosvet. min., potrditi pa ga mora arg. konzulat na Dunaju). Tako overovljeno spricevalo je treba po uradni poti — pri notarju prevesti na kasteljansko, nakar so potrebna še overovljenja arg. zun. min., arg. prosvetnega min. ter univerze in fakultete, na katero se namerava kandidat vpisati.

Dopolnilni izpit. — Vsaka fakulteta zahteva za vpis opravitev dopolnilnega izpita, katerega je za vse fakultete buenosaireske univerze treba opraviti na Colegio Buenos Aires, za gospodarsko fakulteto pa na Colegio Carlos Pellegrini. Snov dopol. izpita je naslednja: kasteljansčina (študijska snov iz 1 — 5. letnika), kasteljanska korespondenca in špansko-argentinska literatura, zemljepis in zgodovina Argentine, državnoznanstvo (v glavnem ustava leta 1949). Poleg te snovi, ki je za vse fakultete enaka, je za medicino predpisana še naslednja tvarina: splošna biologija, fizika, kemija, 2 živa jezika (francosko, angleško, nemško, ali italijansko), za gospodarstvo pa: fin. matematika, politična ekonomija, finance, knjigovodstvo, poznavanje blaga. Izpit je pismen in usten.

PISMO IZ PARIZA

Ob smrti Antona Novačana

Prezgodnja smrt pisatelja Antona Novačana — prvi veliki grob naše emigracije, kakor je lepo pripomnil dr. Tine Debeljak — je pretresla vse rajnikove prijatelje in znance, vse ljubitelje slovenske literature. Tudi domovina te daljne smrti ne bo mogla zamolčati in tisti v Sloveniji, ki jim je pri sreč odgovornost in lepota umetniškega poklica, bodo, kakor mi v svobodi, o tej usodi mnogo razmišljali; saj v nji je del usode slovenskega naroda.

Novačan je bil svojevrstna, samonikla postava v našem kulturnem življenju zadnjega polstoletja. V marsičem je bil soroden svojemu bližnjemu rojaku Vladimirju Levstiku, njegov temeperament in njegova ustvarjalna domišljija pa sta bila bolj živa, njegova osebnost krepkejša. Spadal je v vmesno generacijo, ki si je utirala pisateljsko pot v letih, ko sta prevladala v slovenskem slovstvu trpka globina in bleščeči slog Ivana Cankarja, v letih, ko je mladina neizogibno in po pravici že obračala vso svojo pozornost patetični borbi genialnega Vrhničana z dolino šentflorjansko. Naravno je, da sta morali slovenska misel in literatura iskati tudi v druge smeri, iskati izraza tudi drugim plastem slovenske človečnosti. Avtor "Samosilnika", neprovinciasten, svetovno razgledan in vendar ves domač, je bil eden tistih, ki so bili poklicani, da nam odkrijejo nova notranja in zunanja obzorja, čeprav ga

Iz svobodnega sveta

USA: Truman je predložil kongresu v hitro odobritev nov vojni proračun v znesku 60.679.414.690 dolarjev.

Kongresna preiskovalna komisija je objavila poročilo ameriškega generala Wedemayerja preds. Trumanu l. 1947, v katerem je napovedal po ugotovitvah amer. obvešč. službe priprave in napad na južno Korejo in priporočil vojaško okrepitev južne Koreje, kar pa je Truman zavrnil.

SALVADOR: Močan potres v Salvadorju je skoro do tal porušil dve mesti in doslej zahteval nad 1000 smrtnih žrtev.

ANGLIJA: Zaradi napadov amer. časopisja na angl. vlado, češ da je pošiljala in da še pošilja strateško važen material kitajskim komunistom, je bila v angl. parlamentu debata, v kateri je Attlee izjavil, da gre v glavnem za dobave kavčuka, katere pa so USA odobrile. Količine uvoženega kavčuka na ozemlje rdeče Kitajske odn. v ZSSR so tako majhne, je omenil Attlee, da morejo služiti edino le majhnim podjetjem, ne pa oboroževalni industriji. Na Churchillovo vprašanje, ali je po tem dogovoru z USA o izvozu kavčuka rdeči Kitajski možno misliti na popolno skladnost anglo-ameriških pogledov v odnosih takšne trgovine, je Attlee pritrdilno odgovoril. Odločno pa je Attlee zanikal, da bi Anglija pošiljala orožje, za kar ga je spraševal Eden; dejal pa je, da 'vendar ves svet ve, kdo pošilja orožje kitajskim komunistom'. Trg. minister Shawcross pa je omenil, da je Anglija pripravljena ustaviti sleherni dobavo Kitajski, ako Amerikanci to žele, povedal pa je, da je angl. uvoz v prvih treh mesecih leta 1950. znašal 2700 mil. funtov šterlingov, izvoz pa v zadnjih 15 mesecih 4.900.000 funtov.

Snov, predpisana za sprejem na med. edn. gosp. fakulteto kot dodatna k dopolnilnemu izpitu velja kot sprejemni izpit za fakulteto. Takšen sprejemni izpit je sicer predpisan načelno tudi za vse druge fakultete, vendar že sama opravitev dopolnilnega izpita na Colegio Buenos Aires v skoraj vseh primerih zadostuje. Za tiste pa, ki hočejo nadaljevati študije na zasebnih kolegijih s pravico podeljevanja diplom, je načelno predpisan sprejemni izpit poleg dopolnilnega.

Možnosti za študij je dovolj; prvi so tudi že uspešno prestali tako dopolnilne kakor sprejemne izpite. Kdaj se bodo začele vrstiti objave v našem listu, da so ti in ti gospodje končali študij in diplomirali, je vprašanje ne samo bodočnosti, pač pa predvsem pridnosti, vztrajnosti in uspešnosti naših študentov, katerih predniki so že toliko lepih priznanj dosegli na vseh evropskih univerzah, kjer so si kot DPjevci tlakovali granitno pot svoje bodoče usode.

je njegova neukročena natura že rano vabila tudi izven meja literature. V spremenjenem duhovnem ozračju po prevratu 1918. l. je šel osrednji tok literarnega razvoja sicer mimo Novačanovega dela, le redke nove stvaritve pa so se lahko kosale s kvaliteto njegovih novel. Morda nam je danes jasneje, kako tehten dogodek v zgodovini slovenske drame je bila premiera "Hermana Celskega", pesnitva, s katero se je bil povzpel najvišje. Renesancna snov je našla tu duhovno pripravljene oblikovalce, ki se je lotil problema miselno pogumneje, kakor Oton Župančič.

Politična in diplomatska kariera sta Novačana začasno odvrčali od lepovednega dela. Njegov opus zato po obsegu ni tako narastal, kakor smo si mnogi želeli — in najbrže tudi on sam. Z Novačanovimi spisi pa se bomo morali še podrobneje in obširneje ukvarjati; zelo verjetno je, da vsebujejo prvine in odlike, ki smo jih še izpregledali in ki nam bodo ob sklenjenem branju bolj plastične; šele tedaj bomo lahko temu izvirnemu ustvarjalcu do kraja pravični.

Ob pomembni, barviti, močni osebnosti Antona Novačana mi prihaja nehotno na um Martin Krpan na dunajskem dvoru in vsa dolga pot, ki jo je opravilo slovenstvo izza Franceta Levstika. Že v tej naši veliki povesti se je srečal

FRANCIJA: Poveljnik franc. let. sil v Indokini Harteman je padel v bojih, ko so uporniške baterije sestrelile njegovo letalo. Kom. vojska Hočiminha je generalu Hartemanu priredila vojaški pogreb.

NEMCIJA: Nekaterim poskusom nemških nacionalistov in komunistov, da bi se v manjših skupinah polastili otoka Helgolanda in tako preprečili angl. poskusno bombardiranje otoka, se je te dni pridružil poskus tamošnjih ribičev, ki so prelomili določila vojaškega statuta o Helgolandu, ki pravijo, da je pristajanje na otoku dovoljeno samo ob viharjih. Ribiči so se odločili, da bodo na otoku pristajali in odhajali, kada se bo to njim zdelo.

Pri volitvah v deželni zbor Niedersachsen so zmagali socialisti, katerim sledi kršč. demokrati in liberalci, nato zveza beguncev iz vzhoda, zatem pa desničarska, nekdanjim SA zelo slična 'Nemška drž. socialistična stranka'. — Uspeh slednje je silno presenetil tako zaveznike, kakor uradne kroge v Bonnu.

AVSTRIJA: Pri volitvah za predsednika republike nihče od nastopajočih kandidatov ni dosegel predpisanega procenta glasov (več kot 50%). Zato bodo v prihodnjih 35 dneh ponovne volitve, pri katerih bosta kot kandidata nastopila samo dosedanja prvoplasiranca dr. Gleissner (Ljudska stranka) in gen. dr. Koerner (Socialistična stranka). Pri prvem glasovanju je dr. Gleissner dosegel 95.000 glasov več kot dr. Koerner.

ŠPANIJA: Franco je v svojem nagovoru predsedstvu združenja Mednarodna obramba katoliških radijskih postaj ostro napadel londonsko BBC, o kateri je dejal, da je podvržena kontroli moderne in demoničnega duha framsanstva in materialističnih sovražnikov čistega cerkvenega nauka. Navajajoč, da londonska postaja načrtno prezira

vse novice o Španiji po navodilih masonov, je Franco ugotovil: "Ni še uzakonjen moralni zakonik, zgrajen na resnici, ki bi časopisju, radiju in televiziji omogočil kaznovanje laži in obrekovanja." Po Francovem mnenju bi morali vsi katoliki sveta gledati na to, da bi bil ves svet prepričan s katoliškimi radijskimi postajami.

ISLANDIJA: Ameriške čete — suhozemске in zračne — so se te dni nepričakovano in v neznanem številu izkrcale iz avionov ter zasedle važnejše strateške postojanke na otoku. Razlogov za izkrcanje Amerikanci niso objavili. Švedski dnevnik "Afton Bladet" je k izkrcanju ameriških čet na Islandiji objavil komentar: Hitra graditev ameriških oporišč v Sredozemlju ima svoje ravnotežje v severnem morju: Islandija je prišla pod zaščito Amerikancev... Ta poteza pomeni, da se je položaj nedoma silovito poslabšal in da se z naglimi koraki bližamo tretji svetovni vojni."

JAPONSKA: Najboljši japonski atomski strokovnjak dr. Takasi Nagaj je v 43. letu starosti umrl za posledicami atomskih žarkov, ki so ga zadeli ob priliki amer. odvrgenja atomske bombe na Nagasaki. V času bolezni je napisal knjigo z znanstvenimi podatki iz osebnih izkustev o vplivih atomskih žarkov na človeško telo. Znan je bil tudi kot religiozni pisatelj, za kar je od Sv. Očeta prejel javno priznanje.

Za železno zaveso

ZSSR: ZSSR je odbila ameriški načrt za mirovno pogodbo z Japonsko in zahtevala sodelovanje rdeče Kitajske na konferenci štirih zun. ministrov za sestavo nove japonske mirovne pogodbe. Amerikanci so to sovjetsko zahtevo odbili.

Zasedanje evropske zveze v Strasbourgu

Na letošnjem zasedanju min. sveta zun. ministrov Evropske zveze je bil kot prva točka sprejet sklep, da se Zahodno Nemčijo sprejme kot enakopravnega člana in da njen zun. min. dr. Adenauer takoj nastopi svoje mesto v min. svetu. Druga točka razgovorov — izvedba skupne politike na kontinentu spriči napete situacije (dogovor o oborožitvi, kar sicer po statutih Evropske zveze ne more biti vsebina razgovorov, ker pripada posameznim državam in njim pripadajočim ministrstvom) — bo predana Posvetovalni skupščini Evropske zveze v debato. Min. svet. je sprejel tudi naslednje tri spremembe pravil Zveze: 1) posvetovalna skupščina more sama določiti dnevni red razgovorov in ni več navezana na odobritev min. sveta o vsebini razgovorov, 2) člani posvetovalne skupščine morejo biti izvoljeni v

svojih narodnih parlamentih ali pa tudi direktno v smislu Zvezinih pravil in 3) predsednik skupščine sme po potrebi sklicati izredno zasedanje. Min. svet je tudi sklenil, da bo vsem vladam. članicam Zveze dal navodila, kako v bodoče ravnati pri izdajanju potnih listov, upoštevajoč predlagano odpravo vizumov ter številne olajšave za medevropska potovanja. Namesto po edinih potnih listov držav naj bi bil uveden po nekaterih predlogih enoten evropski potni list, kar pa so ministri smatrali kot preuranjen ukrep. Predlog je stavil Sforza.

ZA BOJE NA KOREJI KOMUNISTI V PRIPRAVLJAJO MEDNARODNO LETALSKO BRIGADO

Na Koreji se je naval komunistov skoro na vsem bojišču ustavil ter so Amerikanci na nekaterih mestih poskušali spet prodirati proti severu. Dolgo pripravljani kom. napad na Seul ni uspel ter so Amerikanci komuniste s strahovitim topovskim in letalskim bombardiranjem uničili.

Po izjavah amer. letalskega ministra Finletterja so komunisti pričeli dobivati iz ZSSR vedno večje letalske enidine vseh vrst, ki se zbirajo v Mandžuriji. Sovjeti naj bi bili sestavili mednarodno letalsko armado iz "prostovoljskih" pilotskih oddelkov iz Kitajske, Japonske in vseh sovjetskih satelitov v Evropi. Trenutno je zbranih teh letal v Mandžuriji blizu korejske meje 900, do konca junija pa se bo število zvišalo na 1300.

Nova vrsta sovjetskih letal, ki jih doslej še ni bilo na korejskem bojišču, so v ponedeljek napadla ameriške bombnike tik nad 38. vzporednikom južno od Pjongjanga. Niso povzročila nikake škode, značilno pa je po izjavah amer. glav. stana v Tokiju, da so se spustila tako daleč proti južni Koreji, ker so doslej sovjetski lovci MIG-15 operirali le največ 60 km južno od reke Yalu.

Novi vrh. poveljnik na Koreji Ridgway je objavil, da bodo boji na Koreji 'postali vedno srditejši in predstavljajo korejska vojna začetek velike borbe proti svetovnemu komunizmu, ki pa še ne bo končana v življenju sedanje generacije. Smrtonosni cilji komunizma so nesprenmljivi. Nimamo nobenih iluzij, da bi kom. diktatorji spremenili svoje načrte za obvladanje vsega sveta. Zato bo borba vedno srditejša in dolgotrajna."

ARGENTINA

Argentina ima danes nad 150 modernih preoceanskih ladij. Radi tega je mogla lani na liniji Buenos Aires — USA povečati svojo pomorsko službo s petimi rovinimi ladjami, uvesti redno pomorsko zvezo s Čilom in Japonsko. V letu 1949 je na argentinskih ladjah potovalo 553.000 potnikov, leta 1950 pa 666.000. Leta 1946 je argentinska mornarica z vsemi rečnimi ladjami štela 399 enot s skupno 552.000 tonami, leta 1950 pa je imela že 2.073 ladij s 1.411.000 tonami. Napori za povečanje argentinske mornarice se bodo nadaljevali in morajo do leta 1955 dati take rezultate, da bodo argentinske ladje mogle opravljati službo argentinske izvozne trgovine 50% in da bo tedaj Argentina že imela tudi svoje lastne ladjedelnice. (Iz Poslanice zmage grala Perona).

Predsednik gral. Peron je v svojem zadnjem radijskem govoru argentinskim kmetovalcem napovedal, da bo vlada ves dobiček pri prodaji koruze razdelila med poljedelce poleg plačila za koruzo, ki so jo dobili za pridelek v letu 1950/51. Zahvalil se jim je za ves pridelek v tem letu ter jih pozval, naj proizvodnjo še povečajo in izboljšajo.

Argentina je država, v kateri ima nizozemska industrija velike možnosti za delo in plasiranje svojih izdelkov. Tako je dejal po svoji vrnitvi domov nizozemski princ Bernard, ki je za predsednika grala Perona na vprašanje nekega časnikarja, če je v Argentini res diktatura, tudi izjavil da je predsednik Peron radi svojih velikih gospodarskih in političnih uspehov v Argentini tako priljubljen, da lahko dobi pri najsvobodnejših volitvah 70% glasov.

Argentina je od vseh južnoameriških držav v zadnjem času najbolj povečala svoje zaloge zlata. Po podatkih ameriških bančnih strokovnjakov je Argentina povečala svojo zalogo zlata za več kot sto milijonov dolarjev.

V Buenos Airesu je pred dnevi umrl Ing. Bradley, pionir argentinskega civilnega in vojaškega letalstva. Pokojnik je leta 1916 prvi preletel z balonom Ande v višini 8.000 m ter je s svojim tedanjim podvigom presepetil ves svet.

Ministrstvo za industrijo in trgovino je objavilo, da bo imel plin, ki ga uporabljajo gospodinjstva in industrija na področju Velikega Buenos Airesa od 24. maja t. l. 5.000 kalorij. Dosedaj je imel 4.500.

Iz Amsterdama je na poti v Buenos Aires nova argentinska prekomorska ladja Yapeyu.

Ministrstvo za tehnične zadeve je objavilo podatke o argentinskem izvozu in uvozu v januarju mesecu t. l. V tem mesecu so argentinski izvozniki izvozili v inozemstvo 384.300 ton raznega blaga v vrednosti 453 milijonov pesov.

Minister za narodno gospodarstvo zvezne vlade dr. Cereijo je 7. t. m. začel v Buenos Airesu konferenco z vsemi ministri gospodarskih resorov provincijskih vlad. Na konferenci izdelujejo načrte za izvajanje javnih del na področju republike v novi gospodarski petletki.

V Cordobi je začel te dni zasedati III. argentinski in I. vseameriški kongres za radiologijo.

V nedeljo 6. maja je imela buenosaireska nadškofija vsakoletno tradicionalno romanje k nac. svetišču Matere božje v Lujanu. Romanje je vodil buenosaireski nadškof kardinal Copello, udeležilo se ga je pa več desetstisoč vernikov.

Nogometna tekma med Argentino in Anglijo v Londonu se je končala z rezultatom 2:1 za Anglijo. V prvem polčasu je argentinsko moštvo premagalo Angleže z rezultatom 1:0.

Marija, varuj nam vero in dom! To jo bomo prosili slovenski naseljenci v Argentini — stari in novi — v Lujanu v nedeljo, 13. maja t. l. in ji znova potrdili svojo zvestobo.

V nedeljo vsi v Lujan!

Poravnajte naročnino

Novice iz Slovenije

V Sloveniji močno primanjkuje vseh vrst obrtniških izdelkov. O tem pomanjkanju ne molči niti kom. časopisje, ki zvrta krivdo na obrtnike in trdi, da se oni "zgovarjajo navadno na pomanjkanje orodja in pomočnikov ter učencev v gospodarstvu, dalje na pomanjkanje materiala in končno na to, da imajo preveč državnih naročil. Posebno radi zvrčajo krivdo na državna naročila."

"Poročevalec" v članku o obrtništvu seveda ne najde izhoda iz zagate, pač pa se znaša kakor vedno na "špekulante" in "protidržavne elemente" in zno-va poudarja, da bodo tudi letos obrtniki morali veliko izdelovati po državnih naročilih. Od kod bodo dobili za to potrebni material, list ne pove, ker ga pač ni mogoče dobiti. Samo dati je treba. Največ morajo obrtniki izdelovati za državo obutve (gre vsa v skladišča za titove), cementne izdelke, žične mreže (taborišča!), ključavničarske in kleparske izdelke in strojenje svinjskih koz. List ugotavlja nadalje še to: "Materiala letos za privatna naročila ne bo mnogo več, kakor lani (se pravi, skoraj nič). Material za državna naročila bodo delili tkzv. okrajni obrtni servisi (visokodoneči izrazi!), t. j. "zaprte prodajalne", ki bodo dobavljale obrtnikom material iz zagotovljenih virov pod "uspešno kontrolo ljudskih odborov". — Vsekakor izredno ugodni izgledi za slovensko obrtništvo!

Titovci in njihova OZNA iščejo novo delovno silo. Oglasov v rdečem tisku o iskanju služb ni, prav tako ne o ponudbah od privatnih podjetij, kolikor jih je še ostalo. Edini delodajalec in delojemalec ostaja Titova država. Ker so vse, kar je in ni za delo sposobno, že spravili ali v delovne "prostovoljske" brigade, ali na prisilno delo, pa tudi v taborišča in zapore, iščejo sedaj delovno silo kar med že obstoječim zaposlenim osebjem v birokratskih pisarnah, v državnih podjetjih itd. "Poročevalec" opozarja, da "imamo še velike notranje rezerve, ki bodo vir nove delovne sile". Notranjo rezervo istoveti s prisilnimi garači na cestnih in drugih prisilnih javnih delih in poudarja, da "ne moremo trditi, da bi bilo varčevanje po naših tovarnah, obratih in delavnicah vsestransko, kadar podjetja ne varčujejo tudi z delovno silo". To varčevanje z delovno silo si "Poročevalec" predstavlja čisto po svoje, v duhu rdečega stahanovstva, ko izvaja: "Storitev povprečnega delavca je premajhna. Še več naporov za zgraditev naše socialistične demokracije je treba zahtevati od našega človeka. Izostankov od dela je vedno več. Bolezenski dopusti se preveč množe. Izgube delovnih dni zaradi poškodb pri delu so preštevile. Na nov dotok delovne sile pa ni računati." List ima lepe misli in predloge, pa se ne ozezi okoli in videti, da "storitev" ni zadostna zaradi obupno slabe prehrane,

da "novih naporov" od sestradanega človeka ni pričakovati, da bo "izostankov" od dela vedno več, ker pač nihče ne dela zase, ampak za državo, da "bolezenskih dopustov" ne bo mogoče odpraviti, ker more biti lačen delavec redkokdaj zdrav, da bodo "poškodbe pri delu" zaradi oslabelosti in s tem v zvezi nepazljivosti še marsikatega nesrečnega pohabile za vse življenje in da "nove delovne sile" ne bo, ker pač ljudje ne rastejo kakor gobe po dežju.

"Milijone izgubljamo zaradi slabih cest". Okritosrčna, pa žalostna ugotovitev kom. tiska, ki pa spet išče rešitve za uničeno cestno omrežje pri "našem ljudstvu", ki bo "dalo v svojih množičnih organizacijah nove pobude za sestavo prostovoljnih delovnih edinic, katere bodo skušale vsaj delno spraviti v red najglavnejše ceste v Sloveniji". Po poročilih kom. časopisja so imeli lani zaradi slabih cest v Sloveniji v lesni industriji nad 8 milijonov dinarjev škode in izgubljenih nad 40.000 delovnih ur. Lesna podjetja so vsled obupnih cest lahko uporabila le polovico svojih prevoznih sredstev, bivši lastniki gosto zaraščenih slovenskih gozdov pa se ne trudijo, da bi položaj zboljšali, ker upajo, da bodo tako vsaj malo zavirali negospodarsko izsekavanje lesa.

Kom. kmetijske zadruge, v katere so Titovci stavili toliko upanja, da bodo nasilno vanje pritegnili kmetsko prebivalstvo, po njihovem lastnem spoznanju ne delujejo tako, kakor je bilo zamišljeno. Komunistični oblastniki ugotavljajo, da je bila "dejavnost naših kmetijskih zadrug silno šibka in še ta samo v trgovini". Trdijo, da je treba za uspešno delovanje zadrug "denarja, ki ga je med kmeti veliko, pa ga ne vržejo v obtok. Velike, hvalažne(!) naloge čakajo naše kmetijske zadruge na tem področju."

Vinogradništvo v Sloveniji, ki se je pred vojno lepo razvijalo, je padlo pod titovim gospodstvom na izredno nizko nivo. Časopisje poziva na obnavljanje vinogradov, po katerih poganja plevel in osat. Cena vinu pa zato raste in raste. Sadjarstvo ni nič na boljšem, ko so morali lani posekati zaradi kaparja nad dva in pol milijona sadnih dreves. Izvoz jabolk je zato lani padel od predvojnih 4000 do 5000 vagonov na — 27 vagonov.

Kdor misli, da bi danes, če bi se vrnil našel Ljubljano tako, kakršna je bila, ko je odšel čez morje, se strahovito moti. Postala je prava razvalina. Ceste so po več tednov nepometene, smeti iz hiš čakajo na smetanje kar po cel teden na pločnikih, muhe imajo pravi raj ob cestnih mlakužah, kjer stoji smrdeča voda, ker so številni odtočni kanali zamašeni ali pa puščaajo. Človek ne hodi varno ob hišah, ker sedaj tu, sedaj tam, zgrmi na tlak zarjavel žleb, še odluči cela plast

ometa in odleti s strehe počena opeka. Nekdanja bela Ljubljana je vsa že tako zanemarjena in zamazana, da se je neznan meščan opogumil in pisal "Poročevalcu" o tej zanemarjenosti. Pisec ugotavlja v veliko sramoto kom. občini, da "je celo središče mesta", kakor so Dalmatinova, Miklošičeva in druge ulice, tako zanemarjeno, da "človek niti ne upa na cesto, ker mu preti zaradi odpadajočega ometa in pokvarjenega ozleblja smrtna nevarnost". Stanovanja niso dosti boljša, ko pravi, da "nekatera niso bila že deset let prepleksana, ker ni pleskarjev in ker pleskanje predstavlja velik izdatek, ki ga delavec ali nameščenec pri mesečni plači ne more utrpeti. Do neke mere pa vpliva na to tudi bojazen pred utesnitvijo in preselitvijo (OZNA!), ki vzbuja pri marsikom resne pomisleke, češ, za drugega ne bom izdajal težko prisluženega denarja!"

Igralci Slovenskega odra v Trstu so pod vodstvom g. prof. Peterlina 13. aprila vprizorili igro "Matura". Polna dvorana tržaškega občinstva je bila s predstavo zelo zadovoljna.

Iz Ljubljane vedno pogosteje prihajajo gostovat v Trst operni pevci in igralci. Tako so pretekle tedne peli v Trstu Franci, Lado, Korošec, Karlovičeva in Gerlovičeva.

Slavko Jan je za 25. letnico umetniškega udejstvovanja Gabrijelečičeve pri-

redil v svoji režiji Cankarjevo dramo "Za narodov blagor."

V Trstu je bil nedavno občni zbor Slovenske prosvetne matice. Za predsednika je bil izvoljen dosednji nameščenec matice prof. Karlo Sancin.

Umrlj so: Marija Bernot v Lbj., Uršula Novak, roj. Rebolj v Tacnu, s. Jožefa Naglje, nameščenska Ljudske kuhinje v Ljb., Ludvik Bohinec v Ljb., Helena Vergelj, roj. Jerasa na Jesenicah, Josipina Ogrin, roj. Urh v Ljb., Hugo Bajuk v Novem mestu, Ivana Zaje, roj. Podboršek v Ljb., Lojze Zabukovec v Podbeneku, Albin Slivar v Ljb., Ivana Përman, roj. Jug v Ljb., Rafael Krušič v Ljb., Vida Barsch v Ulmu, Urbanček Koman v Radovljici, Ferdinand Čermak, v. geometer v p. v Ljb., Marija Tomažin roj. Potočar v Ljb., Roza Šantel, poš. uradnica v p. v Ljb., Branko Rupnik, nam. V. gimn. v Ljb., Franc Koler, ušlužeb. parketarne na Verdu, Frančiška Golob v Ljb., Leopold Čuk, žel. upok. v Mengšu Franc Šiško v Stični, Karl Kregar v Rogaški Slatini, Rea Rudolf, roj. Golob v Ljb., Franc Burja v Domžalah, Albina Bervar v Kamniku, Franc Pajk v Ljb. Dr. Janko Rupnik v Ljb., Marija Braje, vd. Mežnarč roj. Podlipnik v Ljb., Ivan Turenšek v Ljb., Neža Pire, roj. Podboršek v Ljb., Martin Lampe v Ljb., in Minka Sešek ter Matilda Tabor, roj. Lobe v Ljb.

Slovinci v Argentini

Buenos Aires

DRAGI ROJAKI!

Nekdanja slovenska skupnost je izginila. Ni več Paternala, kakršnega smo bili vajeni. Avellana se je preselila, povezanost med rojaki je radi vsakršnih ovir in okolnosti omejena na poročne in žalne slovesnosti.

Kot izseljeniški duhovnik in bivši duhovni vodja slovenske kolonije bi pa zopet rad doživel vesel dan v družbi rojakov, mojih starih in novih prijateljev.

V majniku bo poteklo leto, kar sem prevzel v skrb ustanovitev župnije SAN JOSE DE POMPEO v Lanus Oeste in za obletnico morem že povabiti sorojake na obisk.

S sodelovanjem dobrih rojakov in faranov imamo že povečano kapelo, obzidano dvorišče, skromno dvorano in prostran prostor, kjer je prostora za kakih tisoč ljudi.

Zato Vas povabim za 20. maj na

SLOVENSKI DAN V LANUSU

Spored: Ob 11. uri sveta maša; Ob 12.30 asado criollo nato kulturni del s petjem, nastopi in srečolovom; ob 16.30 pete litanije.

Srečolov kot sestavni del slovenskega dneva pa nujno potrebuje dobitkov. Zato prosim, da prispevate vsak po svoji možnosti in razumnosti.

Vstopnice si oskrbite v predprodaji. Dobe se:

Za Center: Slovenska pisarna na Victor Martinez 50,

Paternal: Pri sestrah (Paz Soldan 4924) in pri Laknerju,

Vila Devoto: Avda. Francisco Beiró 5388 (Cotičeva gospa).

San Martin: pri Živcu,

Avellana: pri Šerugi (Santiago del Estero 1932),

Florida: v župnišču (g. Avguštin), Carlos Melo, esq. Beiró.

Istotam se izročajo tudi dobitki.

Janez Hladnik

KVALITETA NAS REŠUJE

Že večkrat je bilo v "Svobodni Sloveniji" poudarjeno, da smo Slovenci v Argentini in tudi drugod po svetu uspeli samo s svojim kvalitetnim in solidnim delom. Poleg kmeta in tovarniškega delavca se je v tem pogledu izkazal tudi naš obrtnik. Visoko strokovno znanje je v tujem svetu dobro vnovčil. Vendar pa večini nekaj manjka, namreč temeljito znanje jezika dežele, v kateri živimo. Nekateri so sicer mnenja, da dobremu delavcu ni potrebno še dobro znanje jezika, toda to gotovo ne drži. Naši ljudje bi dobili še mnogo boljše, bolj odgovorna in zato tudi bolje plačana mesta ob znanju kasteljanščine.

Če pa je že za ročnega delavca znanje jezika tako potrebno, kaj naj rečemo za dijaka, uradnika in izobraženca sploh. Tem je znanje jezika vsakdanji druh, bistveni pogoj za njihovo delo in njihov študij. V nekem uradu je predstojnik ocenil slovenskega uradnika

Naročajte in širite SVOBODNO SLOVENIJO

ka takole: "Če bi bil še po znanju jezika tako dober kot je pri svojem delu, bi bil najboljši uradnik v vsej direkciji."

G. Rado Rigler nam je pripravil učbenik, moderen, originalen po svoji zamisli, temeljit po svoji vsebini, pa vendar lahek za učenje. Velika škoda bi bila, če bi ta učbenik z naslovom "Sam temeljito kasteljansko" ne izšel in to zaradi nezanimanja naših ljudi. Je to edina prilika da pridemo do svojega učbenika, ki nam ne bo samo v ponos, ampak tudi v veliko korist. Naj ne bi bilo Slovenca, posebno pa še izobraženca, dijaka, družinskega očeta, ki bi se na ta učbenik ne naročil. Kdor pravi, da ga bo kupil, ko bo izšel, ta nemogoča njegovo izdajo. Le zadostno število prednaročnikov, ki plačajo polovico zneska t. j. 15 Pesov, bo omogočilo natisk učbenika. Pričakujemo prednaročil tudi iz drugih držav latinske Amerike.

Prednaročila sprejema pisarna Društva Slovencev, Victor Martinez 50 ter sledeči zaupnik:

Lojze Erjavec, Alvarado 350, Ramos Mejia,

Ivan Žnidar, Drysdale 5614, Carapachay,

Pavle Homan, Temple 2147, Munro.

POČASTITEV OBLETNIC PAPEŠKIH SOCIJALNIH OKROŽNIC

Pod geslom "Za krščanski družabni red!" bo deset slovenskih društev Veliškega Buenos Airesa v nedeljo 20. maja 1951 ob petih popoldne počastilo 60. letnico "Rerum novarum" in 20. letnico "Quadragesimo anno".

Počastitev z zelo pestrim sporedom bo v dvorani "La Salle", Rio Bamba 650. Vstopnine ni. Delavci in podjetniki bodo na njej slavili velike listine človečanskih pravic.

Udeležba je naša katoliška častna dolžnost! Pripravljalni odbor.

SLOVENSKI TISK V ARGENTINI

Duhovno življenje, maj 1951 — vsebina: članki: dr. G. Rožman: "Otrok, zakaj si nama to storil?", "Pridi Sveti Duh", Košmerlj: "Kraljici Slovencev", Mali: "Marija, spremljevalka izseljenec", A. P.: "Razlaga slike Marije Pomagaj", Hanželič: "Kazen kot sredstvo vzgoje", "Vzgoja v peednih dobah otrokovega življenja", dr. Odar: "Katoliška načela o življenju na zemlji", dr. Ahčin: "Rerum novarum" in "Quadragesimo anno", Žužek: "Družabna pravda". Poleg Zemlakove črtice in Malije- vih ter Budnikovih pesmi je LL. CM. napisal nekaj misli ob izidu "Vrednot", objavljena pa so tudi redna zaglavja razen Fantom in dekletom. Običajna priloga so Katoliški misijoni in Božje stezice.

V nedeljo, 13. maja, veslovensko romanje v Lujan!

Danes celjski grofje in nikdar več

Dragi poslednji, dragi večni upornik, dragi peti evangelist, dragi... veliki neukročeni vročerkvni mali žongler naše ljube Gospe. Pred leti sem moral govoriti na grobu svojega prijatelja — bilo je v dneh, ko je človek prebil več časa na pokopališčih kakor doma — in sem si dejal; mi, rojeni, da drug drugemu na grobu govorimo... In ozrl sem se med bele črnoobrojlene obraze in se vprašal: kdo med vami bo meni?

Takrat sem mislil, da se godi krog nas nekaj, kar se nikoli v človeški zgodovini ni godilo, da smo center vsega gibanja, prelivanja krvi. Mladi vidim, da je bil samo poudarjeni ritem izginjanja. Danes je drugače: pišem Ti zadnje pismo in vem, da ga bom tudi sam nekoč prejel. Pišem prvič, samo enkrat, mrtvemu, kakor ga bom samo enkrat sprejel in zdi se mi, da je pravičnost navsezadnje edina vez med živimi in mrtvimi.

Napisal sem te vrstice in — sam Bog mi je priča — ne vem, zakaj sem Vas v njih tikal. Nikoli se nisva, niti takrat, ne, ko nama je Frascati nekoliko ogrel glave in ste se mi zdeli Vi mlajši in jaz sebi starejši. Pa pravijo, da smrt loči, da oddaljuje ljudi...

Sedeli smo na Cabildu pred barom. Orošeni kozarci ledenega piva so stali pred nami in med prsti smo luščili ameriške lešnike. Govorili smo o politiki, o Nostradamusu, o tisoč stvareh in ko smo pričeli govoriti o prihodnosti si dejal:

"Ko mi bo zmanjkalo denarja, bom šel v pampo. In bom hodil, hodil, dokler se ne zrušim in tam umrem."

Nekdo je dejal: "Pesniško!"

In nihče: "Preroško!"

Takrat sem Te zadnjikrat videl.

— — —

Včasih sem Vas gledal v kavarni Fabris. To je bilo tiste dni, ko smo v Trstu slavili Vašo šestdesetletnico in ko je Jože Peterlin napisal v tržaški "Mladi Setvi": "Kot zrel človek hoče zapeti slavospev bratstvu, ljubezni in žrtvovanju. In ustavil je se ob življenju Kristusa — Boga... Mladi smo veseli, da moremo ob pisateljevi šestdesetletnici posvetiti v njegovo skrito delavnico. — Ob jubileju ga pozdravljamo kot svobodnega in neodvisnega umetnika!"

Prav tiste dni je bilo v prijetni kavarni: kakor ogromen previs je slonelo velikansko telo preko šahovnice in takrat sem videl: Če bi Vam pritaknil brado, kakor so jo imeli turški vladarji, bi jim bil za model. Ne samo po značaju, po energiji, tudi po zunanosti ste bili nekdo, ki je spadal v svet in ne v dom. Ne vem, ali je bil Paris ta, ki Vam je dal nemirno žilico miselnih isker, in če je bila Moskva ta, ki Vam je razširila s Tolstojevimi in Dostojevskima junaki tudi Vašo dušo in Vas napolnila z drobnoprogmatiko pri vsakem iskanju in borbi. Gledal sem Vas, poslušal duhovite opazke in opazoval prste, ki so mirno, dostojanstveno prihajali s šahovsko

figuro, katere vsake misel ste vodili sami, pred tujega kralja, kakor ste nekdanj hodili pred belgrajskega in egiptovskega — in kakor ste zdaj stopili k nebeskemu.

Danes Ti lahko prav na uho povem: v resnici me nikdar ni zanimalo, kako in kdaj si pričel s Petim Evangelijem. Ali je prišla ideja na misel, ko si ponoči hodil po tihih betlehemske poljanah, ali ko si ob genezareškem jezeru poslušal tuljenje šakalov in Te je zazebl v kosti. Ali Ti je res v snu poslanec božji naročil to pisanje? Me ne zanima, pa čeprav me je takrat, ko sva včasih do zgodnjih jutranjih ur pohajala po tržaški luki, prav mikalo zvedeti vsako podrobnost, izvir in smisel vsakega verz. Ni važno: vidiš, pred šestimi tedni, se je v enem samem hipu razdalja med Teboj in med menoj, tako blazno povečala, da človek na vse gleda s čisto drugega stališča. Berem, prebiram in tihe poljane svete dežele ležijo pred menoj; zamislim se v Libanon in v duhu legam pod njegove cedre, prisluškujem šakalom in ko mislim nate in na Tvojo dolgo pot, se mi Tvoji verzi sami ponavljajo v ašesih in si pravim: vsaj ob strani mu je stal angel, ko je to napisal...

Zdaj veš, kaj je bistvo Čalarnega genija, danes veš kaj hranita i čas i prostor, večnosti skopuha, po kleteh nirvane in danes veš, ali je bilo vredno ali ne "preboleti domovino".

— — —

Kadar pregledujem fotografije iz Ri-

ma, se mi zdi, da je minilo od takrat deset let. Kadar se obrnem vase in premišlujem, se mi zdi, da je minilo stoletje. Takrat ste mi zapisali: visok, deviško bradat, lasat... Bilo je v tistih dneh, ko sva opolnoči — še so me bolele od lomljenja ledu za pijačo pijanim vojakom razpokane roke — na stopnišču cerkve Santa Maria Maggiore. Tisti večer sem prvič slišal prve dele Evangelija, in ko ste me vprašali: Kaj pravite? Naj stržem vse skupaj?, me je zgrabil strah. Strah pred nečim započetim, nečim, kar je utripalo in bilo v hipu obupa morda obsojeno na smrt...

Ko sem Vas v zadnjem pismu spraševal, kdaj mislite nadaljevati z drugim delom Petega Evangelija, se nisem spomnil, da bi morda hoteli, kakor Shakespeare živeti bliže osebam, da bi jih bolj razumeli in pravilneje orisali.

Pred seboj imam pismo. Danes ga berem z drugačnimi očmi, kakor sem ga pred časom. Saj ne morda zato, ker je bilo Vaše prvo pismo, nekomu, ki Vam je prvi pisal iz Argentine, niti ne zato, ker mi pravite "bodoči Cankar številka dve"... Berem čisto druge stvari:

"Doma v Sloveniji divjajo napreje. Nasilja, diktatura, smrtna obsodbe, tihe likvidacije. Ne morem se pomiriti z dejstvom, da vladajo doma kreteni, sodrga in barabe. To me boli! Oh, francoska revolucija, kje si?"

Veliki idealni preprosti otrok.

"Na zdravje pazite, tudi na svojo dušo glejte, zaklepajte se pred vsakim gnusom. Ohranite se! Boste potrebni,

da kot živa priča poveste, kaj ste videli in da postavite vse na pravo mesto. Današnji čas je ves zasut z lažjo, laž so dvignili v načelo".

Mislim: kdaj je bil kak diplomat bolj jasein, kdaj pesnik bolj prozaist?

"Ne glejte na argentinske krave. Glejte rajši, kako vzhaja in zahaja argentinsko sonce, ki Vas gotovo pripelje nazaj, prej kot si mislite."

Pesnik je dobro povedal, diplomat se je zmotil. Usodno zmotil, kajti to sonce je tudi Vas potegnilo za seboj, pod sebe, da Vam izsuši še tako krepke kosti.

"Pozdravljam Vas, dragi. Rad Vas imam. Vaš stari Dr. Novačan."

Tudi jaz sem Vas imel rad. Pa čisto drugače, kakor imajo ljudje radi ljudi. Prav zaradi tiste "nepretehtane vročerkvne zunanje geste", ki Vam jo je Slodnjak dal kot literarno oceno. Rad sem Vas imel, ker ste bili tako sam, ker ste bili tudi sredi velike družbe tako strašno sam in tega niste hoteli pokazati. Predvsem pa sem Vas imel rad in tako vsi prijatelji zaradi tistih "dni molka in pokore za vso lepoto tistih mladih sanj, ko preleviti se srce ne more in ne sprejeti novih verovanj".

Vem, kako bi rad živel in umrl sredi zelene stajerske. Ali pa ko bi vsaj bilo neke sredi Evrope, morda kje v predmestju Pariza. Samo ne sredi misijon-skih gozdov. Zadnja poteza Veliškega Dramatika v drami o dramatiku. Zastor je padel prehitro in mi smo ostali kakor gledalci v temi, ki ne verjamejo, da se je delo končalo.

B. š.

= Zato šel

Naročnikom Svobodne Slovenije v Argentinini

Naročnikom Svobodne Slovenije v Argentinini, ki so še v zaostanku z naročnino za leto 1950, je uprava lista poslala opomine za plačilo dolžnih zneskov. Vse tiste naročnike našega lista, ki so dobili opomine, prav lepo prosimo, da nam blagovolijo zaostalo naročnino čim prej nakazati, da list zaradi visoke poštnine s pošiljanjem novih opominov ne bo imel novih nepotrebnih stroškov. **Uprava.**

Mendoza

Prijetno presenečenje. Liberalni provincialni dnevnik "Los Andes" je dne 18. aprila na prvi strani poročal o papeževem pismu Vzhodni Kongregaciji, v katerem sv. Oče toži nad pomankanjem verske svobode pri sedanjih slovanskih narodih, ki trpe pod komunizmom. Med drugim je dnevnik zapisal tudi sledeči stavek, ki ga tu pod Andi ne bi pričakovali: "La confraternidad de los santos Cirilo y Metodio fué fundada por Monseñor Antón Martín Slomsek, obispo de Levante y Maribor en Eslovenija, en 1851."

Kadar dežuje v Mendoza vidiš čudne prizore. Ljudje imajo zelo malo dežnikov, ker pač poredkoma dežuje. Meni se je nekdo smejal, ko sem prinesel dežnik s seboj. Sicer zelo obljubene ulice, ob dežju, skoraj izumro. Le kdor mora po nujnih opravkih ven, gre, a teče, da bi prestregel čim manj kapljic. Večkrat vidiš koga, kako hiti pokrit s časopisom ali s kako revijo po glavi. Ob hujšem nalivu marsikak uradnik za trenutek pusti svoje delo, stopi k oknu in motri redko prikazen izpod neba. Otroci so mi pravili, da jih ob dežju veliko manjka v šoli, v enem razredu celo učiteljica.

Dekliški izlet. V nedeljo popoldne — 22. aprila — so napravile naša dekleta izlet pod hribe, katere je pobelil prvi sneg. Ustavile so se pri gostoljubnih Hirschegegerjevih bratih in se

razvedrile na vrtu ob obilnem grozdju. Pokazale so svoj vzgojni talent, ker so vzele s seboj tudi mlajše deklice, ki so se v njihovi družbi počutile zelo dobro. Spremljal jih je tudi g. Matija Lamovšek, ki se je tedaj mudil na oddihu v Mendoza. J. M.

SLOVENCIPOSVETU

USA

G. Jaka Debevec, urednik in izdajatelj A. D. v Clevelandu, je za veliko noč zbolel in se je zdrvil v bolnišnici. Sedaj je že toliko ozdravel, da so ga zdravniki pustili na dom. Takoj se nam je oglasil in nas razveselil z naslednjimi vrsticami: "Dragi!

Končno se mi je posrečilo, da sem jim ušel iz "poboljševalnice" in ker vem, da danes zdravnik ne bo šnofal okrog moje hiše, bom v naglici spustil na Vas "eno prijazno pismo."

Da boste položaj razumeli, naj omenim, da so me na velikonočno nedeljo odvlekli v bolnišnico, kjer sem jim v treh dneh "pošnofal" 3 tanke kisika, nakar sem zopet toliko pri moči, da so me začeli "kumrati" in so me v dveh tednih spravili med poštene ljudi z živo vago 170 funtov. V bolnišnico sem jih nesel nad 200. Torej, za 30 se bomo še dajali. Vi boste veseli, kaj se to pravi, ki ste "od foha". Vsaj mislim, da ste.

Po dveh tednih sem jim dal ultimatum: ali me pustijo domov, ali bom pa skočil skozi okno. Zanje je bilo ceneje, da so me spustili domov, kamor sem se peljal čisto na svoje stroške.

Zdaj pa študiram ukaze: absolutno nobenega dela več, ali pa še nekaj manj. Položil sem roko na srce in rekel: prmej kršen matiček, da... drugo sem bolj zase govoril in dohtar ne ve, kaj sem mislil.

Ravnam se strogo po ukazih in ne delam absolutno nič. V zadnjih dveh dneh sem napisal za list samo tri članke, nekaj novic in prigodbe, ki si jih izmiš-

Pok. Ana Zdravje na Igu je bila res zdrava žena in je dočakala starost 100 let. Tiskarski škrt ji je pa v svoji hudomušnosti podaljšal življenje kar za 900 let in jo je položil v grob staro 1000 let. Napako so bralci gotovo sami popravili.

ljam, ali jih prepisujem, če so količkaj verjetne. Iz sobe še ne smem. Zato stojim oknu in kažem zijala. Dve ženski sta mi zažugali. Škoda, da nista udrli v hišo! Bi se bili kaj pomenili, ker imam ravno čas.

Ako Vas ščiplje v drobovju, pridite sem k mojemu dohtarju. Ta je imel zadnji teden dva taka bolnika. Enega so pokopali včeraj, drugega pa bodo v kratkem.

Prav lepo Vas vse pozdravljam. J.D.

Prednje vrstice nam dragega prijatelja v USA kljub boleznij prikazujejo v izredno dobrem razpoloženju in duhovitosti ter zdravi šegavosti. Vsi uredniki Svobodne Slovenije mu želimo skorajšnjo popolno ozdravitev, da se bo z vsemi velikimi čaznikarskimi sposobnostmi znova lahko posvetil borbi za osvoboditev slov. naroda izpod kom. diktature doma!

Podtaknjem zavoj s strelivom. Dne 3. marca je neka Blatnik Danica našla na pragu svojega stanovanja v Dravski ulici št. 3 v Ljubljani zavoj, naslovljen na delavko Anico Zavbi. Ko je Zavbijeva vpričo moža z nožem odprla zavoj, je ta eksplodiral. Od eksplozije so popokale šipe na hišah daleč naokoli. Zavbijevi pa je odtrgalo eno roko, ji raznesarilo prsa in poškovalo oči. Menijo, da gre za masševanje ljubimca.

Ljubljanski trg dne 7. marca: Radič po 180 din kg, mast in slanina po 600 din kg, piščanci od zadrug po 300 din komad, 11 luščenih orehov 200 din.

OSEBNE NOVICE

Poroka: V nedeljo, 6. maja t. l. sta se poročila v cerkvi sv. Julije v Buenos Airesu g. Andrej Jelen in gđc. Terezija Škvarča Mlademu paru je med poroko zapel več pesmi Slovenski pevski zbor iz San Martina. Čestitamo!

Nesreča pri delu. Pri delu se je ponesrečil g. Jože Škraba iz San Justa. V bolnišnici so mu radi poškodbe morali odrezati nogo pod kolonom. Želimo mu skorajšnjo ozdravitev.

PLAČA BODI DRUŽINSKA. To moremo uresničiti.

Na slovenskem zemljišču v Lanusu prodam lot. Površina lota 426 kvadratnih metrov. Pogoji in naslov na razpolago v pisarni Društva Slovencev.

DRUŠTVENI OGLASNIK

SEZNAM KNJIG DRUŠTVENE KNJIŽNICE

11. nadaljevanje

ZABAVNO ČTIVO

- Povesti, romani, novele, črtice, slike.
1. A. B.: Dva človeka. Drežce, Jernač. — 3.468
 2. Achermann F. H.—V. B.: V službi pri trinogu. — 1.651a-č
 3. Adamič Anton: Šola v predmestju. — 2.791
 4. Albrecht Ivan: Cilka. Krojač Marko. — 739
 5. Baar J. S. — Vojteh Hybašek: Križev pot. (Roman češkega duhovnika.) — 104
 6. Baloh Ivan: Zarja vstaja. — Spomini na Ivana Cankarja in druge. — 3.502
 7. Bazilij fr.: V kraljevstvu lutk. — Cmokec poskokec. — 2.799
 8. Bazin René: — Niko Kuret: Iz vse svoje duše. (Roman) — 1.334
 9. Bednarik prof. Rado: Križem sveta. (Slike iz doma in iz tujine.) — 1.658
 10. Benoit Pierre: — Igor Jančič: Veliki jez. (Roman iz Irske) — 676, 476a
 11. Berbuč Ivan: Moje sanje na Veliko noč. — 42
 12. Bevk France: Beg pred senco. — 746
 13. Bevk France: Pastirci. Jagoda. Dve povesti. — 2.790
 14. Bevk France: Pravica do življenja. — 92, 92a, 92b, 92c
 15. Bevk France: Stražnji ognji. (Povest) — 84, 84a 84b, 84c
 16. Bevk France: Težak kamen na njeni duši. — 645, 645a
 17. Riggers Earl Door: — Franc Kremžar: Kitajčeva papiga. — 1.345
 18. Bejer Johnn: — Ljudevit Musek:

Erik Evie. (Roman iz življenja na severu). — 3.252

19. Peter Bohinc: Izbrani spisi. II. zvezek: Sredozemci. — 3.441
20. Bor Stanko: Zgodba o povišanju. — 69, 69a, 69b
21. Bordeaux Henry: Raymonda. — 464
22. Bordeaux Henry: — Anton Anžič: Sree in kri. (Roman). — Bordeaux Henry: Miha Koren in Slavko Mavec: Poštena žena. (Novela). — 440
23. Bordeaux Henry: — Anton Anžič: Vrnila se je. — 505
24. Bourget P.: Smisel smrti. — 2.369
25. Brinar Josip: Lisica zvitorepka. (Živalska pravljica za odraslo mladino). — 56, 56a
26. Budin J.: Odlomek iz skriteka življenja. — 604
27. Cankar Stanko: Po vrnitvi. — 99
28. Cankar Ivan: Zbrani spisi. 8. zvezek: Gospa Judit. Križ na gori. — Potepuh Marko in Kralj Matjaž. — 2.608.
29. Cankar Ivan: Greh. — 723
30. Cankar Ivan: Hlapec Jernej. — 2.638
31. Cankar Ivan: Grešnik Lenart. — Življenjepis otroka. — 2.366
32. Cankar Ivan: Iz dna. Podobe iz sanj. — 630
33. Cankar Ivan: Križ na gori. — 2.789
34. Cankar Ivan: Kurentova modrost. — 632, 632a
35. Cankar Ivan: Martin Kačur. (Življenjepis idealista). — 2.634
36. Cankar Ivan: Mimo življenja. — 3.736
37. Cankar Ivan: Na klancu. — 2.646

Shranite te odrezke. Da je knjižničarju olajšano delo je pri vsaki knjigi navedena tudi številka, pod katero je zapisana v seznamu knjig.

(Bo sledilo)

POZOR! ALI ŽE IMATE LOT ALI HIŠO!

Če še ne, obrnite se na nas in svetovali Vam bomo kako si morete nabaviti lot ali zgraditi hišo v kateremkoli predelu Velikega Buenos Airesa proti malenkostnemu plačilu.

"R U T A" Inmobiliaria S. R. L. — C A N G A L L O 1 8 8 5
ali pa pri zastopniku Slovincu,
Avda. SAN MARTIN 2524 Caseros, FCNGSM.

CASA BOYU

OLAZABAL 2336
1/2 kvadre Cabildo 2300

Tel. 76-9160

Nudimo veliko izbiro ur vodilnih švicarskih znamk, avtomatične in animagnetične, najmodernejših oblik in vse z garancijo.

Nakit najmodernejše izdelave — svetinjice zlate 18 krt po izredno ugodnih cenah.

POPRAVILA UR IN ZLATNINE — TOČNO IN ZANESLJIVO.

Našim strankam nudimo tudi možnost odplačevanja na obroke.

(Odprto vsak dan od 8.30 do 12.30 in od 14.30 do 20. ure. Sicer se pa lahko zglasite tudi v našem stanovanju, ki je v isti hiši OLAZABAL 2338, 1. nadstr. dto. 5.)

Imprenta "Dorrego", Dorrego 1102, Buenos Aires, T. E. 54-4644

POMOČ DRUŽINAM V SLOVENIJI

Bogata izbira paketov z vsemi potrebnimi živili in ostalimi koristnimi predmeti
Zahtevajte cenike! — E U R O P L A T A

POZOS 129 - I. nadstropje

BUENOS AIRES

Santeria y Papeleria "SANTA JULIA"
VICTOR MARTINEZ 39 — BUENOS AIRES

Pisarniške potrebščine

ZA DOM — ZA PISARNO — ZA SOLO!
Podobe, križi, kipi, rožni venci, podobice, razglednice, albumi in še mnogo drugega v lepi izbiri dobite pri nas!

Praktična in lepa darila za vsak okus po zmernih cenah!

AMERIŠKA POMOČ JUGOSLAVIJI

Nadaljenje razprave o tej pomoči v am. poslanski zbornici. "Pregled" National Committee for a free Europe, Research and Information Center. Odgovorni urednik dr. Miha Krek.

Poslanec FISHER

izjavlja takoj v začetku, da bo glasoval za pomoč, dasi nima nobenih iluzij glede Tita in nanj nič ne da.

"Bil sem v Jugoslaviji pred dvema mesecema skupno s še dvema drugima poslancema (gg. Battle in Chatham) in sem na svoje oči videl posledice suše."

Tukaj mu vpade v besedo poslanec VORYS z vprašanjem, kako dolgo je bil v Jugoslaviji. Poslanec Fisher odgovarja, da nocoj 2-3 dni.

"Seveda nečem veljati za izvedenca o Jugoslaviji, toda če vidim sušo, vem, da je suša. Toliko že razumem... Tito je bil svoje dni ljubljeneц Kremlja. V Moskvi je preživel 8 let. Dne 29. junija 1948 pa je prelomil z Moskvo, ker se ni hotel ukloniti moskovskemu imperijalizmu. Od takrat naprej rjove ruska radio propaganda proti Jugoslaviji 24 ur na dan in poziva ljudstvo, naj "mesarja Tita" — tako ga zmerjajo — strmoglaviti. Pomoč, ki jo dajemo Titu, je preračunan rizik. To je res. Morda bo denar, ki mu ga dajemo vržen v vodo. Morda pa tudi ne. Nas Amerikance stane oprema, oborožitev in vzdrževanje ene same divizije okroglo 200 milijonov na leto. Za 32 divizij bi morali plačati 16 milijard dolarjev. Pomislimo na to, pa nam bo takoj bolj jasno, kaj pomenijo za nas Titove divizije in zakaj smo pripravljene riskirati, da jih ne bi imeli proti sebi, ako bi Rusija napadla..."

Poslanec BLATNIK

je jugoslovanski rojak. Prvič je bil v Jugoslaviji pred 28 leti. Med vojno, leta 1944 je bil spet poslan tja v posebni ameriški vojaški misiji pri partizanski Titovi vojski, in sicer v "severnem delu" Jugoslavije, kjer je ostal celih 7 mesecev. 1949 je spet bil v Jugoslaviji kot član ameriške finančne komisije v zvezi z vprašanji posojil in trgovskih odnosov. Poslanec Blatnik je to vse sam povedal v začetku svojega govora. Nato je nadaljeval:

"Rečeno je bilo, da bi za Titom, ako bi bil strmoglavljen, prišel demokratičen režim. Mi vsi želimo, da bi bilo tako, toda meni se ne zdi verjetno. Po mojem mišljenju se bo zgodilo prav nasprotno. Tako mislijo tudi v Jugoslaviji. Takšnega mnenja so tudi na naši ameriški ambasadi. Ako bi se posrečilo Tita strmoglaviti, bodo vkorakale takoj dobro oborožene in izvežbane sile iz Romunije, Madžarske in Bolgarije in prodirale v smeri Beograda in Zagreba ter ju zasedle v nekaj urah. Objavile bi proglas, da so prišle delat red in mir. Eventuelno, če bi bilo potrebno, bi tudi Rusija objavila podoben proglas. Tako bi bila Sovjetska Rusija ponovno ustoličena v Jugoslaviji, ki je, kot je bilo že povedano, danes ena vojaško najbolj važnih postojank v Evropi."

"Glede ameriške pomoči Jugoslaviji je treba imeti pred očmi tudi človečansko stran vprašanja. Jugoslovansko ljudstvo je treba prehraniti preko zime. Jugoslavlani so skrajno ljubezni do nas Amerikanov... Kako je moglo priti do tako strašnega, vsestranskega klanja med vojno, ni mogoče razumeti,

še manj pa razložiti. Nad 10% vsega prebivalstva je bilo pobitega. Stotisoči pa so pohabljeni. Kljub tako neverjetnim strahotam, ki jih je to ljudstvo pretrpelo med vojno, so Jugoslavlani dobrohotno in radevolje pomagali ameriškim vojakom, padalcem, letalcem, ki so po naključju prišli med nje. Vedno so dobili dovolj hrane, vedno so našli zavetišče. To vse so jim izkazovali, tvegajoč pri tem nova trpinčenja in celo smrt. V najboljšem primeru pa so tvegali, da pojdejo oni sami v koncentracijska taborišča, njihovi domovi pa da bodo požgani. Na malem prostoru, kjer sem bil med vojno ('severni del Jugoslavije'), so jugoslovanske edinice rešile 350 ameriških letalcev.

"Na predvečer te svete dobe Božiča, moramo storiti eno: Iztegniti moramo svoje roke tja proti Jugoslaviji in proti njenemu ljudstvu, ki se nahaja v stiski. Lahko izpovemo, da ne odobravamo režima, ki tam gospodari, niti njegovega vodstva, niti politike, ki jo vsiljuje, niti načina vladanja. Vsega tega ne odobravamo.

"Jaz pomoči ne bi delal odvisne od pogojev. Naša vlada tukaj in naša ambasada v Jugoslaviji se trudita, da bi na kak način pospešili, da se razmere obrnejo na bolje. Nekaj napredka je v tem oziru že doseženega, kakor slišimo. Upam, da ga bo še več v bližnji bodočnosti in da bo obsegal obnovo verske in vseh drugih človečanskih svobod."

Poslanec GORDON,

ki je sledil, je govoril za sprejem predlega o pomoči na splošno.

Poslanec O'KONSKI

je imel dolg, temperamenten govor, iz katerega posnemamo:

"Svet že gori okrog nas in mi plačujemo strašno ceno za svoja mešetarenja v preteklosti. Mešetarili smo v Teheranu, mešetarili v Jalti, mešetarili v Potsdamu. Mešetarili smo pri Poljski, mešetarili pri Českoslovaški, mešetarili tudi pri Jugoslaviji, ko smo pritiskali na prsa Tita in zavrgli Mihajloviča. In še in še mešetarimo naprej. Kako dolgo še? Izgublamo igro za igro in jo plačujemo z mlakami krvi naše mladine."

"Pripovedujejo nam, da je Titov komunizem nekaj drugega kot pa Stalinov. Razlagajo nam, da Stalinov komunizem hoče zavladati vsemu svetu, medtem ko Titov tega noče. Kaj pravi v stvari Tito? On pravi: Sem komunist in verujem v Leninov nauk, toda dragi moj Jože Stalin, jaz bom moral po Jugoslaviji, jaz bom zapiral jugoslovanske duhovnike, jaz bom razlašal in spreminjal v robijaše jugoslovanske kmete. To je moje polje. Ti se ne mešaj. Vse to bom sam opravil. Ti se brigaj za Rusijo in za druge države, Tito nima nič proti nasiljem, ki jih je zagrešil komunizem nad Korejo. Korejci ga brigajo prav tako malo, kot so ga brigali Poljaki, Latvijci, Litvanci, Estonci, Bolgari, Madžari, ki so drugi za drugim izginjali v ruskem žrelu. Edina razlika med Stalinom in Titom je, da komunizem vsak po svoje zemljepisno omejuje, prvi na ves svet, drugi na Jugoslavijo. Ali je ta različnost osnova ameriške radodarnosti?"

"Ne verujem, da bi bila Stalin in Tito skregana. Stalin, ki je star hladen, prevdaren morilec, bi se ne obotavljal niti minute prevzeti Jugoslavije, če bi se res bal, da ga bo Tito zares kdaj izdal in Jugoslavijo za vselej ločil od Rusije..."

"Kdo je Tito? Oglejmo si ga. Odkod se je vzel? Saj ni sam in edini primer te vrste ljudi. Kar cela skupina jih je, ki so raztreseni po svetu: Georgi Dimitrov za Bolgarijo, Clement Gottwald za Českoslovaško, Boleslav Bierut za Poljsko, Josip Broz za Jugoslavijo, Thorez za Francijo, Togliatti in Luigi Longo za Italijo. Kdo so ti ljudje? To so v Kremlju izurjeni propagandisti in poklicni morilci v službi svetovnega komunizma. Najbolj blesteči učenec med njimi vsemi je bil Josip Broz, ki se je osobito v španski državljanski vojni skupno s Thorezom, Togliattijem in Gottwaldom tako odlikoval, da so mu po vrnitvi v Moskvo spremenili ime v TITO. Med vsemi diktatorji v Evropi je Rusija mogla dobiti samo Tita, da je nastopil proti Ameriki, ko je sestreljeval ameriška letala."

"Veliko smo že slišali o trpljenju Jugoslovancev. Da, trpeli so, toda ne pozabimo, da so danes Jugoslavlani pri življenju in kot država neodvisni, ne morda po Titovi zaslugi, ampak navzlic Titu. Kje je bil Tito takrat, ko je Hitler vdrl v Jugoslavijo? Ali se je takrat nahajal med srbskimi patrioti v gozdovih in gorah? Ne, Tita ni bilo med njimi. Takrat so se komunisti še pajdašili v Hitler—Stalinovem obujemu in so tako pomagali požigati mesta in vasi Jugoslavije in moriti svoje lastno ljudstvo... Ta mož, ki je svoj lastni narod izdal, je po vojni postal voditelj jugoslovanske vlade. Če se družimo s takšnim človekom in mu vrhu tega še podpišemo pomoč, je isto, kot, da bi se vezali s smrtjo in bratili s hudičem..."

Poslanec HALE,

ki je nato govoril, je dejal, da bo glasoval za pomoč, dasi prizna, da je to naravnost obupno dejanje.